

WARMTEACTIEPLAN IN WOONZORGCENTRA

Beleidsrapport 2026 ¹

Door de verandering van ons klimaat neemt de kans op veelvuldige en aanhoudende warme perioden toe. Die warme dagen veroorzaken extra gezondheidsrisico's, in het bijzonder bij bewoners van woonzorgcentra aangezien zij hiervoor extra gevoelig zijn. Bij warme dagen zijn de bewoners in veel gevallen afhankelijk van de (preventieve) maatregelen die voorzieningen nemen.

Van woonzorgcentra wordt verwacht dat zij over een warmteactieplan beschikken en tijdig passende maatregelen nemen om de impact van hitte op bewoners zoveel mogelijk te beperken. In dit rapport worden inspectievaststellingen gebundeld van 181 warmteactieplan-inspecties die tussen juni en augustus 2026 werden uitgevoerd op het moment dat de waarschuwingsfase van het Vlaamse Warmteactieplan van kracht was.

Zorginspectie stelde tal van goede praktijken vast. Voor vrijwel alle beoordeelde aspecten behaalde meer dan 80% van de voorzieningen een gunstig resultaat. Tijdens de inspecties bleek dat de woonzorgcentra beschikken over een intern warmteactieplan en dit ook actief toepassen. Bij de activering van de waarschuwingsfase nemen medewerkers gerichte maatregelen om de impact van de hitte op bewoners zoveel mogelijk te beperken.

De belangrijkste verbetermogelijkheid situeert zich net als in 2025 (zie [Beleidsrapport Warmteactieplan 2025](#)) in het systematisch opvolgen van de temperatuur in de voorzieningen gedurende de waarschuwingsfase van het Vlaams Warmteactieplan. Uit de inspecties blijkt dat in 65% van de voorzieningen een systematische temperatuuropvolging kon worden aangetoond in een steekproef van de gemeenschappelijke leefruimtes en bij 52% van de voorzieningen in een steekproef van de bewonerskamers. Het systematisch en objectief opvolgen van de temperatuur tijdens de waarschuwingsfase is echter heel belangrijk om risicosituaties tijdig te detecteren, gerichte acties te ondernemen en bewoners maximaal te beschermen tegen de bijkomende gezondheidsrisico's in warme periodes.

¹ Dit document vormt de managementsamenvatting van het beleidsrapport Warmteactieplan in woonzorgcentra (depotnummer D/2026/3241/351, uitgave oktober 2026).

Het volledige rapport is raadpleegbaar via <https://www.departementzorg.be/nl/beleidsrapporten-van-zorginspectie>.

Hoewel in 97% van de woonzorgcentra de binnentemperatuur lager lag dan de buitentemperatuur, werden tijdens de inspecties bij 21% van de woonzorgcentra toch temperaturen boven 30°C vastgesteld in minstens één bewonerskamer en bij 6% van de woonzorgcentra in minstens één gemeenschappelijke ruimte. Deze vaststellingen illustreren dat ook woonzorgcentra die formeel aan de huidige normering voldoen, geconfronteerd kunnen worden met temperaturen die het comfort en welzijn van bewoners onder druk kunnen zetten.

Hoewel de inspectieresultaten overwegend positief zijn en aantonen dat woonzorgcentra inspanningen leveren om bewoners tijdens warme periodes te beschermen, stelt Zorginspectie vast dat bepaalde regelgevende uitgangspunten steeds moeilijker aansluiten bij de actuele omstandigheden.

Door de toenemende frequentie, duur en intensiteit van warme perioden kan een situatie die formeel voldoet aan deze norm in de praktijk toch gepaard gaan met gezondheidsrisico's en discomfort voor kwetsbare bewoners. Gelet op de toenemende impact van hittegolven en extreme temperaturen acht Zorginspectie het aangewezen om het huidige kader te herevalueren. Een actualisering van dit kader kan bijdragen aan een betere bescherming van bewoners en een meer realistische beoordeling van de inspanningen die voorzieningen leveren om de gevolgen van hitteperiodes te beheersen.

De individuele inspectieverslagen geven voorzieningen de mogelijkheid om hun werking m.b.t. het warmteactieplan nog verder te verfijnen. De afdeling Woonzorg volgt de remediëring van de vastgestelde inbreuken op, en indien nodig wordt een opvolgingsinspectie ingepland. Voorzieningen die niet geïnspecteerd werden, worden uitdrukkelijk aangemoedigd dit rapport te gebruiken om kritisch naar hun eigen warmteactieplan te kijken en waar nodig verbeteringen door te voeren.

De toenemende impact van hitte vraagt niet alleen blijvende aandacht voor preventie en opvolging op voorzieningenniveau, maar ook een herevaluatie van het bestaande normatieve kader in een context van de klimaatverandering. De bescherming van kwetsbare bewoners tegen extreme warmte zal de komende jaren een alsmaar belangrijkere beleids- en kwaliteitsuitdaging vormen.